

Les 1: Een verklarende tekst schrijven

OPDRACHT 1 Wat ga je schrijven: een verklarende tekst

1. Bekijk het filmpje van Nieuwsbegrip. Praat erover met je schrijfmaatje of met de klas.

- Wat is plastic soep?
- Wat zijn de oorzaken van die plastic soep?
- Wat zijn de gevolgen?
- Wat kun je zelf doen om de plastic soep tegen te gaan?

2. Jullie gaan een verklarende tekst schrijven: een flyer om in de buurt te verspreiden. In de flyer vraag je mensen om iets te doen en je legt uit waarom.

- Welke strategie gebruik je voor een verklarende tekst?
- Schrijf op wat de letters betekenen:

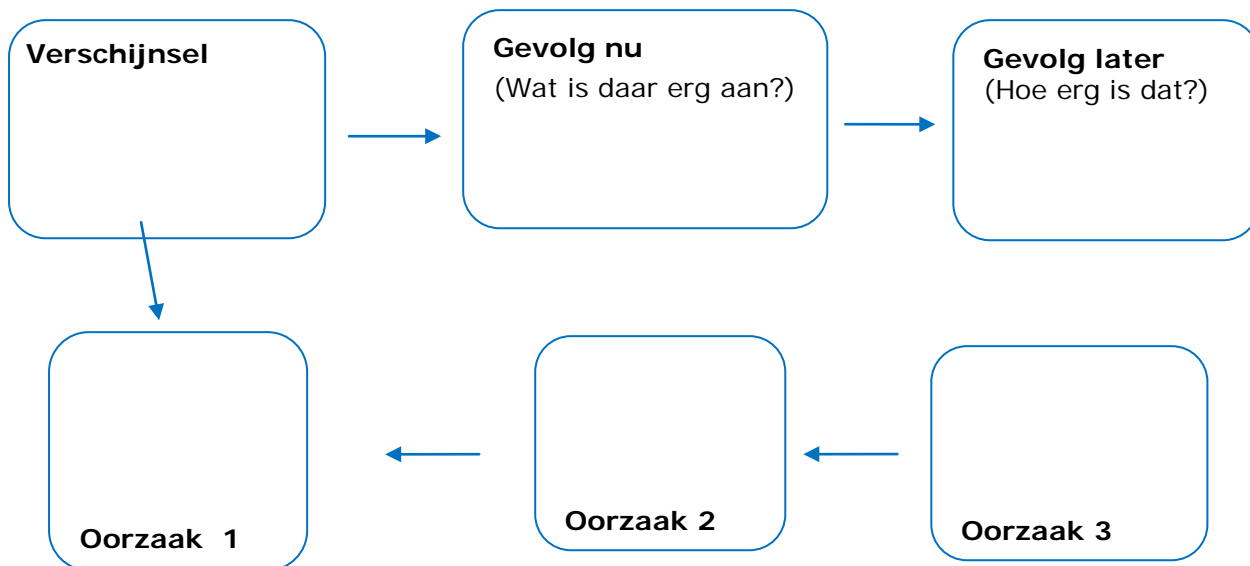

OPDRACHT 2 Een oorzaak-gevolg-schema maken met je schrijfmaatje

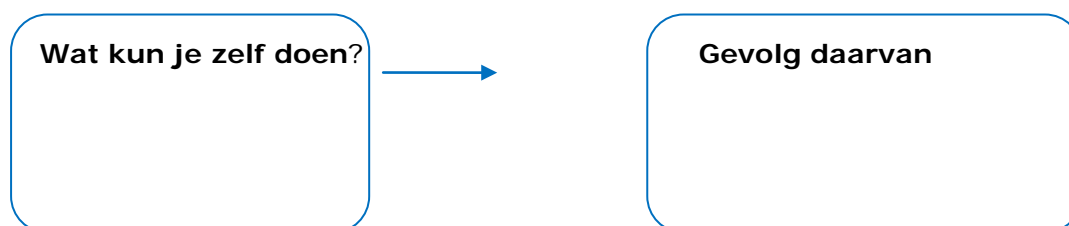
1. Je krijgt een foto van een naar verschijnsel. Bepreek met je schrijfmaatje dit verschijnsel:

- Wat zie je op de foto? Beschrijf het verschijnsel.
- Waarom is dat zo erg? Wat voor gevolgen heeft dit verschijnsel?
- Hoe is het zo gekomen? Wat zijn de oorzaken van dit verschijnsel?

2. Als je een **verklarende** tekst schrijft, is het handig eerst na te denken over de **verbanden**. Maak een pijlschema van de oorzaken van het verschijnsel op je foto.

3. Aan welk van de oorzaken kun je zelf iets doen?
- Omcirkel de oorzaak waar je iets aan kunt doen.
  - Bedenk samen wat je kunt doen. Als je dat doet, wat gebeurt er dan? Hoe helpt dat om het probleem op te lossen?

OPDRACHT 3 Een tekstplan maken

1. Maak samen een plan voor je tekst. Gebruik daarbij de schema's uit opdracht 2. Vul het schema op de volgende pagina in met korte zinnen en steekwoorden.

(Verschijnsel) _____

(Gevolgen van het verschijnsel, waarom is dit zo erg?)

_____

_____

(Oorzaken van het verschijnsel)

_____

_____

Wat kun je er zelf aan doen?

_____

Hoe helpt dat?

_____

2. Leg hardop aan elkaar uit wat je zou kunnen schrijven. Gebruik daarbij oorzaak/gevolgwoorden.

Uitleg

Voorbeelden van woorden die je kunt gebruiken zijn:

<i>eerst</i>	<i>Zo...</i>
<i>doordat</i>	<i>als gevolg</i>
	<i>daarvan...</i>
<i>omdat</i>	<i>het gevolg is...</i>
<i>door</i>	<i>dat leidt tot...</i>
<i>dat komt door...</i>	
<i>... een tweede</i>	<i>Uiteindelijk...</i>
<i>oorzaak is...</i>	

OPDRACHT 4 Een verklarende tekst schrijven met je schrijfmaatje

Schrijf nu samen een tekst op een apart blaadje. Verdeel wie welk deel schrijft. Begin de tekst met je foto. Want als mensen schrikken van de foto gaan ze de tekst goed lezen.

Als je op de computer gewerkt hebt: sla je stukje op.
In les 2 ga je verder met je verklarende tekst.

Les 2: Een verklarende tekst schrijven

OPDRACHT 5 De teksten bespreken: hoe kan het nog beter?

1. Werk samen met een ander duo in groepen van vier. Lees je tekst hardop voor. Het andere duo mag meelezen.
2. Zij tekenen nu een pijlenschema van de tekst.
3. Bespreek samen het pijlenschema:
  - Klopt het?
  - Als het niet klopt: wat was er dan niet duidelijk in de tekst?
4. Draai dan de rollen om. De anderen lezen nu hun tekst en jullie maken het pijlenschema.
5. Bespreek tot slot de tekst van het andere duo. Gebruik de checklist om tops en tips te geven.
  - Wat is goed aan de tekst? Zet een kruisje bij top.
  - Als het nog niet goed is: Hoe kun je de tekst nog beter maken? Schrijf je tip op.

Vraag	Top 	Tip Hoe kun je de tekst nog beter maken?
Is het verschijnsel duidelijk beschreven?		
Zijn de gevolgen voor nu en later duidelijk? Is duidelijk hoe ernstig die gevolgen zijn?		
Zijn de oorzaken duidelijk?		
Is het duidelijk wat je zelf kunt doen?		
Is het duidelijk hoe dat helpt het probleem oplossen?		
Lopen alle zinnen goed? Staan er nog fouten in de tekst?		

OPDRACHT 6 De flyer maken

1. Je hebt in opdracht 5 gehoord wat goed is aan je tekst en wat nog beter kan. Bedenk met je schrijfmaatje hoe je de tekst gaat verbeteren.
2. Herschrijf samen jullie tekst. Maak de flyer helemaal af. Illustreer de tekst met afbeeldingen, tekeningen, een schema enzovoort.

OPDRACHT 7 Terugkijken: het schrijven bespreken

Denk na en schrijf op.

1. Dit vond ik handig bij het schrijven: _____

---

2. Dit vond ik lastig bij het schrijven: _____

---

3. Dit is het belangrijkste dat ik heb geleerd: _____

OPDRACHT 8 De flyers in de buurt verspreiden

Bespreek met de klas hoe je de flyers in de buurt gaat verspreiden. Ga je ze uitdelen op straat? Doe je ze in de brievenbussen? Plak je ze op alle prullenbakken in de buurt? Hoe gaan jullie het aanpakken?

Succes met jullie actie!